

25 november 2020

RondvraagZeeland.com

Onderzoek onder (nieuwe) waterrecreanten in Zeeland
in de zomer van 2020

Projectbureau Vrolijks, Breda

Pers: Geen boot meer te koop!

CORONA THUISZITTERS KOPEN MASSAAL EEN BOOT
Verkopers weten niet wat ze meemaken

STIJGING VERKOOP GEBRUIKTE MOTORJACHTEN
Sloepen en motorboten wisselen snel van eigenaar

**Politie te water had deze zomer de handen vol:
'Mensen kochten snel een bootje op Marktplaats'**

Is dat zo?: Onderzoek

Peiling jachthavens

- 20 stellingen, 25 havens, 10 gesprekken
- Nauwelijks uitbreiding vloot
- Meer gebruik van bestaande vloot
- Huren, meevaren, vrienden aan boord
- Jonge gebruikers, boot van ouders

502
responses

Online
campagne

Cijfers vakantiegedrag

- Dichtbij huis, Zeeland i.p.v. buitenland
- Drukke zomer op en aan het water
- Corona-proof verblijf accommodatie
- Per saldo daling overnachtingen seizoen 2020
- Aankoop recreatiegoederen groeit

Cijfers bootverkoop

- Verkoop kleine boten groeide
- Verkochte voorraad beperkt, geen gamechanger
- Beperkte groei vloot < 1%
- Verkoop 2e hands steeg, nieuwe gebruikers
- Intensiever gebruik van alles wat drijft

Het onderzoek onder gebruikers leverde nieuwe inzichten op over het gebruik, de ervaringen en de voorkeuren van de gasten. Veel mensen komen uit de regio en zijn op of aan het water voor een dagtocht. Anderen zijn op vakantie in de regio. Dat is dit jaar vaker als andere jaren, veel gebruikers hebben hun vakantie in het Buitenland ingeruild voor een vakantie in Zeeland. Dit wordt als alternatief zeer gewaardeerd. Zo mogelijk wil bijna iedereen vaker komen. Veel gebruikers geven aan dat hun 'ideale vakantie-omgeving' zich bevindt op een zeilboot, aan het (Noordzee)strand en op een camping aan het water.

Het strand en zwemmen zijn natuurlijk belangrijke activiteiten, net als fietsen en wandelen, net als zeilen, kitesurfen, duiken en windsurfen. Motorbootvaren komt minder voor dan elders in Nederland, Suppen is de belangrijkste nieuwe 'kleine watersport'. Er is een goede spreiding van activiteiten, meerdere deelgebieden worden gebruikt.

De waardering voor Zeeland is hoog. Dagstranden, horeca, jachthavens en daarbij behorende voorzieningen worden goed gewaardeerd. Het water is over het algemeen goed bereikbaar. Belangrijk is de basis op orde te houden, bijvoorbeeld bij de sanitaire voorzieningen op de eilanden. Opvallend verbeterpunt is de (on)beschikbaarheid van huuraanbod van boten en planken. Door juist dit aanbod uit te breiden en laagdrempelig te maken kunnen nieuwe waterrecreanten hun mogelijkheden verbreden. Dat kan ook zorgen voor spreiding van toeristische druk. Aanbod van huurlocaties, maar ook betere duikplekken en kitesurfsports kunnen de toeristische druk helpen spreiden.

Zeeland kent veel fans, die al veel vaker naar Zeeland komen. Dit jaar wat langer of wat vaker, waarbij ze ook het water opnieuw hebben ontdekt. Nieuwe gebruiksvormen dienen zich aan en vragen om een eigen benadering. Daarmee kan verjonging van de watersporters én inzet van de ruimte op het water voor een Zeeland-vakantie versterkt worden.

Nieuwe doelgroepen

- Inwoners en gasten van dichtbij
- Jongere booteigenaren en gebruikers
- Vakantiegangers op zoek naar een Corona-proof activiteit
- Oude boot krijgt nieuw leven
- SUPpen als instroom

Overheid scheidt voorwaarden

- Basis op orde, moorings, aanlegplaatsen en sanitair
- Betere voorzieningen duiklocaties
- Kitesurflocaties op binnenwater
- Beheer en behoud van vaarwater
- Toegankelijke waterkant
- Ruimte voor cross overs in RO
- Spreiding van drukte

Nieuwe persona's

Kansen voor ondernemers

- Verhuur van watersport'gear'
- Nieuwe gebruikers hebben nieuwe wensen
- Flexibele havencontracten gevraagd
- Service = hulp! Zeker voor nieuwe gebruikers
- Vakantieparken: promoot watergebruik
- Beachclubs: verhuur van alles...

Kom naar Zeeland!

- Fans komen vaker en langer
- Vakantie in Zeeland, waterrecreatie 'must-do'
- Integratie van informatie, land en water
- Nautische informatie dummy-proof
- Verhuurportal, opties in beeld
- Spreiding van drukte, realtime in beeld

Kansen voor nieuwe markten na 2020

Het onderzoek onder gebruikers van Zeeland was gericht op bestaande en nieuwe gebruikers van het gebied. Uit het onderzoek blijkt dat er veel bestaande gebruikers zijn, die al vaak komen, veel ervaring hebben en hun weg in het gebied weten te vinden.

Toch zijn ze dit jaar vaker geweest, kiezen ze noodgedwongen vaker voor een vakantie in Nederland en waarderen ze deze vakantie bijzonder goed. De kwaliteiten van het gebied sluiten aan bij hun ideale vakantie- en recreatie omgeving. Zeeland is daarmee geen noodzakelijke 'vluchtheuvel' in Coronatijd maar een gewaardeerd alternatief, niet nieuw, niet onbekend maar wel potentieel om vaker te gebruiken.

Het aantal nieuwe Zeeland-bezoekers in dit onderzoek is beperkt. Nieuwe gebruikers voeren voor het eerst in Zeeland met een eigen zeiljacht of motorjacht, huurden een sloep. Surfen en duiken viel ook in de smaak. Nieuwe gebruikers waarderen het gebied, hebben weinig grote verbeterpunten en geven aan vaker naar het water in Zeeland te zullen komen.

First time waterrecreanten (dit zijn niet per se nieuwe gebruikers van Zeeland) huurden sloepen en motorboten of voeren mee op een zeilboot. Suppen, surfen en waterskiën vielen ook in de smaak als instapactiviteiten, zowel bij vakantiegangers als bij inwoners. 'First time suppers' waren zelfs allemaal inwoners van de provincie Zeeland.

Marktsegmenten Zeeuwse waterrecreanten

Er is dus sprake van groeipotentieel vanuit de bestaande gebruikers die vaker komen en vanuit nieuwe gebruikers die het gebied ontdekken en waarderen. Wij onderscheiden vanuit het onderzoek vijf belangrijke focusgroepen als het gaat om nieuwe markten:

- Nieuwe generatie gebruikers van boten in Zeeland. Een generatie heeft via de noodgedwongen vakantie in eigen land een varende (korte) vakantie opnieuw ontdekt en ziet dit als optie voor toekomstige gezinsvakanties. Inspelen op de wensen van gezinnen is nodig.
- Nieuwe booteigenaren hebben deze zomer een boot aangeschaft of 'afgestoft'. Zij ontdekken de watersport maar lopen ook tegen uitdagingen aan als het gaat om onderhoud, ligplaatsen, kosten en kennis
- Vakantiegangers zijn deze zomer op zoek gegaan naar corona-proof uitstapjes en hebben het water ontdekt als plek met voldoende ruimte. Zij willen huren en eenvoudig het water op kunnen gaan. Beleving óp het water moet standaard onderdeel worden van een Zeeuwse landvakantie.
- SUPpen is in 2020 definitief doorgebroken als de meest laagdrempelige kleine watersport. Deze activiteit past goed bij het sportieve buitenimago van Zeeland. Locaties voor verhuur, voor stalling, om te water te gaan vanuit vakantiepark of woonomgeving zijn gewenst. Sturing waar deze mensen hun SUP gebruiken is mogelijk door routes en voorzieningen
- De inwoners van Zeeland zelf hebben in 2020 het water ook ontdekt als ruimte voor vrijetijdsbesteding. Waar voorzieningen nu veel gericht zijn op bezoekers kunnen juist kleine strandlocaties aan het binnenwater ruimte bieden aan bewoners die de balans in rust en drukte zoeken.

Naast deze nieuwe doelgroepen zijn bestaande doelgroepen belangrijk om te koesteren door hun wensen en aanbevelingen zo veel mogelijk over te nemen. Zij waarderen sfeer en basiskwaliteit en zien verbeteren in capaciteit, sanitaire voorzieningen en startlocaties.

Conclusies, nieuwe persona's op het water

Persona's als indicatie voor nieuwe waterrecreanten

Om inzicht te geven in de het soort waterrecreanten die dit jaar nieuw zijn op en aan het water is het gebruik van persona's een goed instrument. Persona's zijn typische recreanten die min of meer model staan voor een specifieke doelgroep met kenmerken en motieven. Vanuit het onderzoek, de diepte-interviews met gebruikers, het context onderzoek en gesprekken met havenbeheerders in Nederland hebben wij vier persona's geïdentificeerd.

Relevant is welke persona's ook blijvend aan de waterrecreatie in Zeeland verbonden kunnen worden. Wij zien kansen om 'Hip op de Sup' en 'Familieschip met nieuwe gebruikers' blijvend te binden. Mogelijk blijft ook iemand uit de doelgroep 'Handige jongens' behouden voor de waterrecreatie. Anderen zullen zodra het kan hun oude patroon weer oppakken. Zij zijn als tijdelijke doelgroep echter wél interessant.

"Andere mensen op het water gezien"

Tijdens het onderzoek is een peiling gehouden onder jachthavens en beheerders, is er een groepsgebesprek gehouden en interviews. Hoewel het aantal nieuwe waterrecreanten in het onderzoek relatief laag was spreken bezoekers en beheerders van het gebied van veel nieuwe gebruikers. Een kenschets op basis van quotes:

- "veel jonge gezinnen met kinderen in de basisschoolleeftijd of net hoger"
- Groepjes jongeren, wel werkend, jaar of 25, samen op een eigen boot of de boot van één van de ouder"
- "het zijn niet de echt rijke mensen die nu zijn uitgeweken naar het water, veel midden-inkomens, gewone gezinnen, die met een bootje op vakantie zijn gegaan"
- "de helft van de gasten op één van de eilanden was een ouder en opgeknapt bootje. Niks fancy, wel heel gezellig"
- "de gasten van de havens kregen veel bezoek, de parkeerplaats was overvol. Er zijn dus veel mensen een dagje aan boord geweest of meegevaren"
- "de verhuur heeft een uitstekend seizoen gehad en hebben veel verhuurd. Dat móet nieuwe waterrecreanten voor de toekomst opleveren"

Hip op een sup

Sportscholen gesloten
Suppen als corona-proof workout
Alternatief moet buiten
Combinatie van recreatie en workout
Sociaal, samen en hip
Voor de warme zomeravonden
Vast onderdeel zomerprogramma

Dan maar een boot

Geen vakantie, dan maar een boot
vakantiebudget brand in de zak
Toch iets om het leuk te hebben
Boot gekocht en nu weer verkocht

Handige jongens

Groepje vrienden
Kopen of krijgen een oud bootje
Bij gebrek aan festivals en uitgaan
Samen opknappen en klussen
Chillen op een boot
Wie krijgt er echt zin in?

Familieschip met nieuwe gebruikers

Jong gezin
Geen buitenlandvakantie dit jaar
Zoekend naar betaalbaar alternatief
De oude familieboot kwam in beeld
Twee weken varen door Nederland
Al doende leren en waarderen
Toch de boot van ouders overnemen?

Zeeland in balans

Vanuit het onderzoek blijkt dat er soms zorgen zijn over de balans tussen toeristische drukte en omgevingskwaliteit. De Zeeuwse overheden staan voor de opgave deze balans te bewaken. Uit het onderzoek is niet te achterhalen op welke locaties de drukte het meest negatief wordt ervaren. Veel locaties aan het binnenwater bieden juist extra capaciteit in tijden van drukte. Strandlocaties aan de voormalige zeearmen met startplaatsen voor kleinere watersport kunnen zorgen voor spreiding van toerisme en optimale balans.

Basis op orde, sanitair

Belangrijkste verbeterpunt op het gebied van voorzieningen is het sanitair. Dit is op de eilanden soms afwezig, soms van slechte kwaliteit en in de zomer van 2020 vaak gesloten geweest. Mensen ervaren deze voorziening als basisvoorziening. Met de toename van kleine dagbootjes hebben minder mensen zelf sanitair aan boord. Dat geldt ook voor duikstekken (o.a. Stavenisse Veer) en kitesurfstranden. Een beleid om de basisvoorziening sanitair 'in orde' te krijgen is gewenst.

Basis op orde, aanlegplaatsen en moorings en ankergebieden

Bij de spreiding van watergebruikers spelen aanlegplaatsen een belangrijke rol. Behoud van capaciteit op de eilanden, uitbreiding van voorzieningen bij stranden en oevers en uitbreiden van het aantal moorings en ankerplaatsen zorgt voor een spreiding van watergebruik. Daarbij is goed beheer en een redelijke staat van onderhoud belangrijk. Liever eenvoudige voorzieningen die 'schoon, heel en veilig' zijn dan uitgebreide luxe op de aanleglocaties.

Ankeren is door veel booteigenaren dit jaar opnieuw ontdekt. Veilige ankergebieden buiten de vaargeulen zorgen voor zonering en bescherming van natuurwaarden. Aanleggen van moorings (ankerboeien) in deze gebieden verlaagt de drempel om juist hier aan te leggen. Daarmee wordt een veilige aanlegplaats geboden, corona-proof, op een locatie die daarvoor geschikt is.

Kitesurfstranden

Kitesurfen is een groeiende sport die past bij het open imago van Zeeland. Het aantal mogelijkheden op het binnenwater is beperkt door regelgeving. Door veranderende windrichtingen zoeken kitters soms locaties op met gevoelige natuurwaarden. Handhaving is niet het enige instrument. Het aanbieden van voldoende capaciteit en startlocaties zorgt voor de gewenste zonering. Daarbij is de combinatie van ondiepte, aanlandige wind en bereikbaarheid van de waterkant de basisvoorwaarde.

Diepgang en beheer

Uit opmerkingen van respondenten blijken soms zorgen over de diepgang van het vaarwater. Daarbij is het peilbeheer, de handhaving van diepgang middels baggeren, de groei van waterplanten en de soms gebrekkige informatie over diepgang een zorg van sommige watersporters. Het meeste Zeeuwse water is Rijkswater. Samen met de waterbeheerder toezien op behoud van bevaarbaar gebied is een basisvoorwaarde voor Zeeland.

Toegankelijke waterkant

Met de groei van kleine watersporten is de bereikbaarheid van de waterkant essentieel. Kleine opstaplocaties en strandjes bij vakantieparken en in de woonomgeving zorgen voor beter gebruik van het water. De SUP is een groeiend fenomeen en vraagt om een eenvoudige opstaplocaties, liefst dicht bij huis. Maak de waterkant fysiek bereikbaar met kleine voorzieningen voor optimale spreiding van het watergebruik.

Nieuwe waterrecreanten, nieuwe product-markt-combinaties

Het water trekt nieuwe doelgroepen. Havens worden daarmee meer vakantieparken en startlocaties, stranden worden potentiële verhuurlocaties. Daardoor ontstaan cross-overs tussen gebruiksvormen. Ruimtelijk beleid is vaak gericht op scheiding van functies waar de markt steeds meer vraagt om combinaties: camperplaatsen op jachthavens, superhuur op het strand of houseboats in havens. Beleid moet de mogelijkheid bieden deze nieuwe vormen de ruimte te geven zich te ontwikkelen.

Verhuur als instroom en verdienmodel

Beschikbaarheid van verhuurboten en watersportequipment is belangrijk voor de instroom van nieuwe waterrecreanten. Nu is verhuur vaak gericht op ervaren waterrecreanten voor meerdere dagen in een hoger segment. Verbreding van het aanbod en uitbreiding van het aantal locaties brengt watersportmogelijkheden naar alle Zeeuwse gasten. Verhuur als aanjager.

Nieuwe waterrecreanten, nieuwe wensen

Dit jaar hebben nieuwe recreanten het water herontdekt. In Zeeland zijn naar verwachting relatief veel gezinnen op vakantie geweest met de boot van ouders of anderen. Deze nieuwe waterrecreanten hebben doorgaans andere wensen. Zij maken minder vaardagen, minder vaaruren en zien de boot ook als 'basisstation' en drijvende vakantiewoning. Havens worden daarmee vakantieparken, eilanden worden bestemmingen om te verblijven en te spelen en al het water is zwemwater.

Door juist deze groep te zien en in te spelen op hun (vaak hele simpele) wensen wordt verbinding gezocht met de nieuwe doelgroep. Zwemmen in de haven moet niet verboden worden, maar als unieke beleving worden toegevoegd, net spelevaren en op een luchtbed drijven. Krabben vangen is geen natuurdelict maar een nationale sport (wel allemaal terugzetten in een krabbenrace) en leenfietsen en fietsenstallingen zijn basisvoorzieningen voor havens.

Flexibele contracten havens en ligplaatsen

In de zomer van 2020 kwamen meer boten die andere jaren zomers in Italië of Kroatië worden gebruikt in Nederland op het water. Wat 2021 en de jaren daarna gaan brengen is onduidelijk. Havens kunnen met flexibele contracten voor het voorjaar, de zomervakantie en het najaar en met maandcontracten inspelen op deze nieuwe groep open bootjes op de Nederlandse havens. Synchroon aan campings met tal van arrangementen voor een optimale bezetting is de groei van havenbezetting door deze doelgroep mogelijk.

Service, winterstalling, informatie en hulp

In het voorjaar kochten meerdere mensen een nieuwe of tweede hands boot. Pas in het najaar komt stalling, onderhoud, winterklaar maken en verbeteren van de boot in beeld. Servicebedrijven zijn (te) vaak sterk technisch gericht en gaan uit van een hoge basiskennis van booteigenaren. Bij nieuwe booteigenaren zal dat niet het geval zijn. Hen helpen, de weg wijzen, adviseren en ondersteunen voorkomt dat zij snel weer afhaken en de boot weer te koop leggen zodra 'gewone' vakanties weer veilig en toegestaan zijn.

Vakantieparken en het water

Campings en bungalowparken zijn sterk gericht op zee. Aan zee is de bezetting het hoogst, zijn prijzen goed en stijgt de kwaliteit (en prijs). In het achterland ontstaan nieuwe kansen voor vakantieparken en campings in een ander segment, waarbij beleving en benutting van het water als USP essentieel is. Juist door op deze locaties het gebruik van het water met huurbootjes, sup's, kano's en surfplanken te benutten krijgen deze parken een eigen Zeeuws profiel. Vakantieparken kunnen er op inspelen door huuraanbod en startlocaties te koppelen aan het eigen park.

Beachclub Plus

Verhuurlocaties bij horecapunten aan het water geven deze locaties een extra impuls. Er ontstaat een bezoeks-motief waardoor spreiding van bezoekers mogelijk wordt. Diverse horecabedrijven aan het water zijn slechts gericht op strand en terras. Door verhuur toe te voegen wordt het seizoen verbreed en omzet verhoogd.

Fans worden frequente bezoekers

Het onderzoek heeft zichtbaar gemaakt dat Zeeland zeer gewaardeerd wordt, al frequent bezocht wordt én vanaf nu nog vaker bezocht zal worden. Het water is een belangrijke trekker. De uitdaging om van de dagbezoeker een weekendgast te maken en van de weekendgast een vakantiegast zit in verbetering van de basis én toevoegen van vakantiesuggesties. Juist de veelzijdige mogelijkheden op het water kunnen er voor zorgen dat mensen vaker en langer naar Zeeland komen.

Informatie en promotie kan zich richten op deze suggesties, door locaties aan te duiden, activiteiten te positioneren en bedrijven met laagdrempelig aanbod onder de aandacht te brengen.

Vakantie in Zeeland, wateractiviteit is 'must do'

Het gebruik maken van het water voor activiteiten kan voor Zeeland uitgroeien tot een must-do vakantie-activiteiten. Wat kanovaren op de Dordogne is voor campinggasten in die regio, of wat banaanvaren op het strand van Mallorca is voor de badgasten daar kan Suppen, kanovaren, surfen of sloepvaren zijn in Zeeland. Actieve promotie via de vakantieparken als suggestie voor een ander dagje uit zorgt voor een extra vakantiebeleving, voor waardering, langer verblijf en herhalingsbezoek.

Integratie informatievoorziening

De informatievoorziening voor waterrecreanten lijkt nu een soort eigen spoor te hebben met de Deltagids als belangrijke informatiedrager. De informatie over watersportmogelijkheden moet veel meer onderdeel worden van de algemene positionering van Zeeland en de algemene informatiebronnen die beschikbaar zijn. Tegelijkertijd moet de informatie voor waterrecreanten veel 'toeristische' worden om een varende vakantie completer te maken. Integratie online en offline is nodig. Informatie wordt vooral via internet gezocht. Goede portals met gecombineerde informatie zijn nodig.

Nautische informatie 'dummy-proof'

De informatie voor watergebruikers is sterk technisch van aard, met nautische kaarten, boeien met nummers, diepgang in decimeters en codes en symbolen die weinig niet-watersporters begrijpen. Met nieuwe waterrecreanten op het water moet deze informatie eenvoudig en toegankelijk worden. Kaartjes met routesuggesties, afstanden in vaaruren, voorzieningen in heldere symbolen en regels op hoofdlijnen moet iedere nieuwe gebruiker zich thuis en welkom voelen op het water. Dat geldt ook voor informatie in havens en bij stranden.

Verhuurportal

Beschikbaarheid van bootverhuur is kleinschalig en sterk versnipperd. Om de drempel te verlagen en de beschikbaarheid doorlopend in beeld te hebben is een verhuurportal gewenst. Daarin kunnen verhuurlocaties, aangeboden waterrecreatiemiddelen en beschikbaarheid gecombineerd worden. Deze portal via vakantieparken, campings en hotels ontsluiten en online up to date houden is een belangrijke ondersteuning voor Zeeuws toerisme.

Drukke, spreiding, informatievoorziening

In de zomer van 2020 is in Zeeland geëxperimenteerd met het meten van drukte en daarmee met het begeleiden van bezoekers naar locaties waar capaciteit is om zo de drukte te reguleren. Ook voor waterrecreatielocaties zou een dergelijk informatiesysteem aantrekkelijk zijn. Welke stranden en (kite)surfplekken zijn druk, waar is nog ruimte. Mensen realtime informeren zorgt voor betere spreiding en een prettige vakantie of dagtocht.

Het binnenwater van Zeeland kan op die manier ook een belangrijke rol krijgen in spreiding van drukte in de toekomst. Juist het binnenwater biedt nog vaak voldoende capaciteit. Echte drukte wordt vooral ervaren op de Noordzeestranden bij populaire strandovergangen en op de soms te beperkt aanwezige surf- en kitespots.

Aanleiding en aanpak

De zomer van 2020 geeft ook voor de waterrecreatie een heel ander beeld dan alle andere jaren. In het voorjaar waren door het wereldwijde Coronavirus havens en waterrecreatielocaties vaak nog gesloten. Direct na opening van de locaties kreeg de waterrecreatie een boost. Veel nieuwsberichten spraken van een sterke toename van waterrecreanten, sterk stijgende verkoop van boten en veel nieuwe mensen op het water. Daardoor ontstond de vraag of er inderdaad nieuwe mensen aan het water verschijnen en wat hun ervaringen, activiteiten en voorkeuren zijn.

De Stichting Gastvrije Randmeren besloot als eerste regio deel te nemen aan een multiclient onderzoek dat voor meerdere regio's werd voorgesteld om een online onderzoek te doen naar de waterrecreatie. Daarbij werd gericht op bestaande en nieuwe gebruikers, met speciale aandacht voor deze laatste groep. In een later stadium werd het onderzoek ook gestart voor de provincies Zeeland en Noord-Holland, waardoor er ook vergelijkingsmateriaal ontstaat. Het onderzoek werd deels ook gekoppeld aan de verandering van gedrag van mensen door Corona. Op die manier kan een schatting gemaakt worden van de mate waarin 2020 een ommekeer betekent voor de sector van tijdelijke of blijvende aard.

Kern van het onderzoek is een online vragenlijst die 'leuk is om te doen'. Met vragen over activiteiten, sferen, voorkeuren, ervaringen en meningen werd 2020 op en om Zeeland in kaart gebracht. Er werd een campagne gestart onder de naam www.RondvraagZeeland.com met een landingswebsite, een doorverwijzing naar het online onderzoek. Met flyers op de havens, verhuurlocaties, stranden en eilanden en met online posts op social media werden mensen opgeroepen deel te nemen. Het onderzoek zelf bevatte veel beelden en was goed in te vullen op telefoon of tablet.

De deelname was goed te noemen. In ruim 9 weken tijd namen 502 respondenten deel aan het onderzoek waardoor een goed beeld werd verkregen. Dit rapport is het resultaat van dit onderzoek en presenteert de resultaten en aanbevelingen voor Zeeland.

Corona en het waterrecreatieseizoen 2020

Het Coronavirus bereikte in februari Europa en leidde medio maart tot drastische maatregelen. Scholen, horeca, stranden, attracties en veel andere openbare gelegenheden werden gesloten en mensen werd geadviseerd zoveel mogelijk thuis te werken en beperkt te reizen. Daardoor stond Nederland korte tijd een beetje stil. Voor Belgische en Duitse gasten waren er reisbeperkingen.

In mei werden de regels wat versoepeld. Er bleven restricties op havens met gesloten sanitair (tot 15 juni). Voor verhuurboten werden beperkingen opgelegd over (de omvang van) het gezelschap waardoor verhuur beperkt was. Horeca werd vanaf 1 juni weer beperkt geopend, maar de restricties met betrekking tot afstand bleven van kracht, iedereen die niet uit hetzelfde huishouden komt moest 1,5 meter afstand houden. Reizen werd nog steeds afgeraden en door veel mensen werden vakanties geannuleerd of alternatieve plannen gemaakt.

De beperkingen zorgden ook voor nieuwe activiteiten. Mensen kozen eerder voor een huisje voor een gezinsvakantie, bleven dicht bij huis en gingen er vaker met het eigen gezin op uit. Bij gebrek aan veilige binnenrecreatie kreeg de buitenrecreatie een impuls. Veel mensen gingen wandelen, fietsen maar ook varen. Het werd door booteigenaren gezien als een bijzonder veilige vorm van recreatie. Branchevereniging Hiswa-Recron sprak van de '15 meter economie' omdat juist op het water afstanden tussen boten doorgaans groot zijn. Ook andere waterrecreatievormen werden ontdekt als een plezierige buitenactiviteit.

Mede door deze herontdekking werd het in de loop van het late voorjaar en zomer druk op en aan het water. Mensen met een boot of ander waterrecreatiemiddel gingen het intensiever gebruiken. Anderen besloten tot aanschaf van een nieuw of gebruikt exemplaar. 2020 werd een bijzonder waterrecreatiejaar.

Vakantie in eigen land of buurland

Het vakantie seizoen 2020 is in alle opzichte onvergelykbaar met andere jaren, en verandert nog dagelijks. De lockdown en reisbeperkingen in het voorjaar, de gesloten sanitaire voorzieningen op campings en jachthavens tot 15 juni en de toegenomen drukte voor binnenlands en dichtbij toerisme zetten alle cijfers onder druk.

De recente tweede uitbraak van het Corona virus zorgt opnieuw voor reisbeperkingen, inzakkende bezettingsgraden en negatieve adviezen voor internationale reizen. Het is onmogelijk de balans op te maken en een inschatting te maken voor de aankomende jaren.

Gezien de mogelijk voortdurende reisbeperkingen zal inkomend toerisme wat langer onder druk blijven staan. Voor landen met een sterke thuismarkt is dit ook een kans. Met campagnes als 'Hier moet je zijn' probeert Nederland de Nederlanders het eigen land opnieuw te laten ontdekken. In de zomer van 2020 is dat gelukt, veel meer mensen dan anders kozen voor een vakantie in eigen land. Exacte cijfers ontbreken, maar de verwachting is dat er per saldo over het gehele jaar ook voor binnenlands toerisme sprake is van een daling.

Vakantieparken, solitaire vakantiewoningen en andere accommodatievormen die 'veilig en individueel' zijn kennen een redelijk grote belangstelling. Ook verkopers van vakantiewoningen spreken van een impuls in de interesse en het aantal aankopen. Veel mensen kiezen voor de zekerheid van een eigen bezit. Voor de waterrecreatie geldt mogelijk eenzelfde soort impuls, hoewel fabrikanten van plezierjachten verschillende verwachtingen hebben rond de toekomst.

Verwachtingen Zeeland

Bij opmaak van deze rapportage waren ook de cijfers voor Zeeland nog niet compleet. Duidelijk is dat het een bijzonder drukke zomer is geweest, maar dat deze extra overnachtingen onvoldoende zijn om het verloren voorseizoen en beperkte naseizoen te compenseren.

Kamperen met camper en caravan

Een goede referentie voor de waterrecreatie of voor bootvakanties is de kampeersector. De verhuuraccommodaties op vakantieparken (en daarbuiten) waren na de heropening als snel bijzonder goed bezet. Campings werden populairder vanwege de relatief veilige buitenomgeving, mensen trokken er weer op uit met hun kampeermiddel.

Ook de verkoop van kampeermiddelen kreeg een impuls:

- In de maand juni werden er 84% meer campers verkocht dan in dezelfde maand in 2019. Een deel was dit een inhaaleffect, een deel was het ook een gegroeide vraag.
- De verkoop van caravans groeide in de maand juni 25% ten opzichte van 2019. Dealers zagen jonge gezinnen een nieuwe of gebruikte caravan kopen.
- De verkoop van tweedehands caravans steeg in het voorjaar met ca 40%.
- De verkoop van nieuwe caravans en campers kende een hapering door de lockdown maar aan het einde van Q3 2020 zijn de jaartotalen van 2019 al weer gehaald. Verwachting is dat kamperen een impuls krijgt.

Aanschaf van duurzame recreatie-goederen

De buitenrecreatie in zijn algemeenheid kreeg een impuls:

- Winkels in recreatie-artikelen zagen hun omzet in het tweede en derde kwartaal 2020 groeien met circa 12% (CBS).
- Leveringsproblemen door internationale beperkingen zullen naar verwachting de groei in verkoop nog hebben geremd, meerdere artikelen waren al snel niet leverbaar. Dit remt extra verkoop.
- Het aantal fietsen dat werd verkocht steeg naar ongekeerde hoogte. In de eerste vijf maanden van 2020 werden 12% meer fietsen verkocht dan 2019. Recentere cijfers zijn niet bekend.
- Voor de waterrecreatie steeg de verkoop van SUP's zeer sterk. Mede door de beschikbaarheid van goedkope instapexemplaren via bijvoorbeeld Aldi en Decathlon bleek dit een populaire instap waterrecreatievorm.

“Boten zijn niet aan te slepen”

Deze en andere krantenkoppen gaven in de periode van half mei tot voorbij de zomer de indruk dat de watersport zeer populair was geworden en dat ‘iedereen’ een boot wilde. In Nederland is er geen registratie van boten als deze niet hard kunnen varen (en daarmee een kenteken nodig hebben). Daardoor ontbreken exacte cijfers over de omvang van de vloot.

Waterrecreatieadvies maakte een update van haar landelijk ligplaatsen onderzoek en kwam tot de conclusie dat er naar schatting 154.000 boten in havens liggen. De beschikbaarheid van ligplaatsen werd geraamd op 167.000. Daarnaast werd becijferd dat er nog ca 43.500 boten bij woningen en recreatiewoningen lagen in het water. Er werd geschat dat er nog eens 142.500 kleine zeilboten en kleine motorboten op de wal beschikbaar zijn die met enige regelmaat gebruik worden. De totale beschikbare vloot van boten en bootjes in en uit het water die regelmatig gebruikt worden komt daarmee op 340.000. (Bron WaterrecreatieAdvies 2014)

Er is geen exact aantal bekend van het aantal boten en bootjes dat jaarlijks verkocht wordt. Voor de boten boven de 6 meter is een schatting gemaakt door Hiswa en Waterrecreatieadvies van 1200 nieuwe boten per jaar, binnenlandse productie en import. Dit is minder dan 1% van de vloot in het water en minder dan 0,5% van de totale vloot in Nederland.

Met het oog op het aantal te koop liggende boten (gebaseerd op bootverkoopssites) en het aantal verkooppunten en hun reguliere verkoop van nieuwe boten is onze schatting dat er niet ‘ineens’ een grote voorraad boten beschikbaar was voor verkoop in Nederland. Bovendien waren door productieproblemen met Corona afleverproblemen bij import en product aan de orde. Wel is de beschikbare voorraad snel verkocht waardoor dat wát er was snel op het water verscheen. Bovendien heeft de verkoop van ook oudere tweedehands boten een flinke impuls gekregen waardoor er sprake is van nieuwe gebruikers (en daarmee verjonging). Op basis van de analyse stellen wij dat 2020 geen ommekeer is in de omvang van de vloot, wel in gebruik en gebruikers.

CORONA THUISZITTERS KOPEN MASSAAL EEN BOOT

Verkopers weten niet wat ze meemaken

Watersportvereniging blij met vers bloed in de vergrijsde jachthavens

Enorme drukte op het water: jachthavens vol, lange rijen voor de brug

25 juli 2020, 07:24 · Friesland

Deel dit artikel

Nieuwe watersporters massaal op zoek naar informatie over veilig varen - BootAanBoot.nl

Nieuwe watersporters massaal op zoek naar informatie over veilig varen

STIJGING VERKOOP GEBRUIKTE MOTORJACHTEN

Sloepen en motorboten wisselen snel van eigenaar

Drukke tijden bij bootverhuurders in Friesland - BootAanBoot.nl

Drukke tijden bij bootverhuurders in Friesland

Politie te water had deze zomer de handen vol: 'Mensen kochten snel een bootje op Marktplaats'

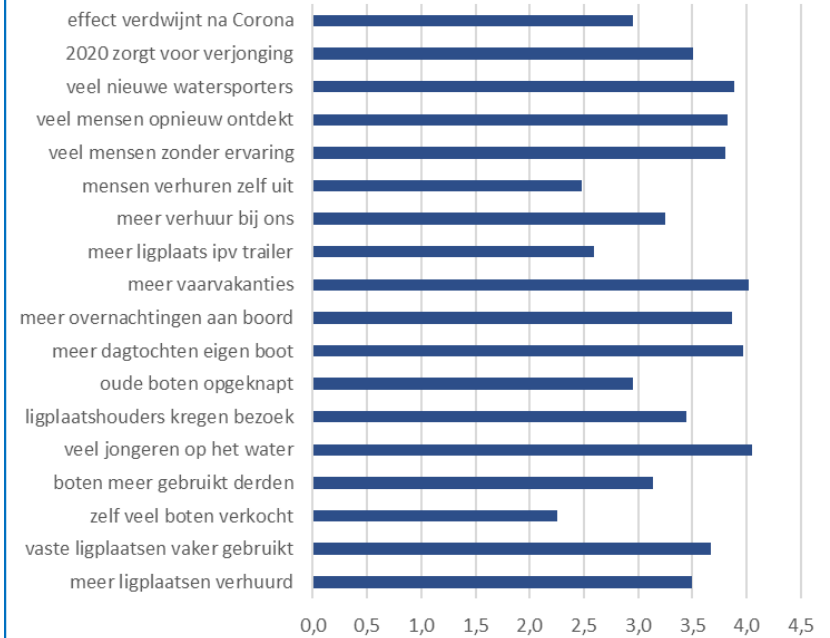
Ervaringen van waterrecreatiebedrijven en gastheren

Om context te geven aan de cijfers is een kleinschalig onderzoek gedaan naar de ervaringen van 25 havens en watersportbedrijven in Nederland. Er werden ruim 20 stellingen voorgelegd waar de havens werd gevraagd op gevoel te reageren. Centraal stond de vraag: Wat heb je dit jaar meer gezien dan andere jaren in en om je haven of waterrecreatiebedrijf? Onderstaand enkele opvallende uitkomsten:

- Er waren veel nieuwe waterrecreanten op het water
- Onder hen waren er veel meer jongeren dan anders, vooral rond de 25 jaar. Er waren ook meer gezinnen op vakantie met de boot. Dit zorgt voor verjonging van de waterrecreatie
- Er waren beduidend meer vaarvakanties, meer dagtochten op en aan het water, meer bezoek van vrienden aan boord en meer gebruik van boten door anderen dan de eigenaar
- Er werd wel wat meer verkocht, vooral kleinere boten, maar er werden ook veel tweedehands boten verkocht aan een nieuwe doelgroep
- Veel boten die normaal op een trailer liggen of mee op vakantie naar het buitenland gaan zochten nu een ligplaats in havens

De bezetting van havens is gestegen, de passantenaantallen zijn gestegen en het gebruik van de vloot is gestegen. Bovendien is een deel van de vloot die normaal op een trailer staat te water gelaten voor frequenter gebruik.

Opiniepeiling havens en verhuur seizoen 2020

Samenwerking Nationale Nederlanden

Pleziervaartuigen in Nederland worden doorgaans niet geregistreerd. Het is mogelijk, maar niet verplicht. Dat betekent dat de exacte ontwikkeling in de vloot en het gebruik van de vloot niet goed gemonitord kan worden. Cijfers die gebruikt worden zijn vaak schattingen en analyses op basis van luchtfoto's en onderzoeken onder jachthavens. Veel boten worden wel verzekerd, voor wettelijke aansprakelijkheid of uitgebreider. Alleen hele kleine vaartuigen vallen doorgaans onder de aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren (AVP). Dat betekent dat de verzekeringsportefeuille een goede indicator kan zijn van de ontwikkeling en verandering van de vloot.

Wij hebben samenwerking gezocht met Nationale Nederlanden, waar inmiddels ook door de samenvoeging met ex-Delta Lloyd botenportefeuille onder valt. Met hen werd een analyse uitgevoerd van de ontwikkelingen in de verzekerde vloot in de afgelopen jaren en de bijzonderheden in 2020. Daarbij zijn er uiteraard beperkingen met het oog op privacy van verzekeraars en met het oog op commerciële belangen.

Ontwikkelingen in de vloot

Op basis van algemene trendvragen komen wij tot de volgende conclusies:

1. Het totale premievolume bootverzekeringen is in de afgelopen 10 jaren redelijk stabiel, met wat krimp vanaf 2016 en herstel vanaf 2018. Stijging van premie en eventuele stijging van gemiddelde waarde van een boot zorgde dus niet voor stijging van het premievolume. Daaruit volgt dat er tot en met 2019 sprake was van een netto afname van de verzekerde vloot in waarde, wellicht ook in aantallen schepen. De cijfers over 2020 op landelijk niveau van het verbond van verzekeraars zijn nog niet beschikbaar.
2. Het aantal verzekerde pleziervaartuigen in Nederland is in 2020 niet significant gegroeid. Er zijn wel meer nieuwe boten aan de vloot toegevoegd ten opzichte van andere jaren, maar de groei van de totale vloot blijft naar schatting onder de 1%.
3. Het aantal transacties waarbij bestaande boten door nieuwe eigenaars in verzekering is gegeven is wel gegroeid. Schatting is dat er tussen de 30% a 40% meer boten van eigenaar zijn gewisseld dan in andere jaren.

Soorten boten toegevoegd aan de vloot

- Van de nieuwe boten die in gebruik zijn genomen, bouwjaar 2020, is het overgrote deel een sloep of andere open motorboot.
- Naar schatting is minder dan 10% van de nieuwe boten een kajuitboot en minder dan 10% van de nieuwe vloot een zeilboot (open of kajuit). De groeiemarkt zit duidelijk in open motorboten in 2020.

Nieuwe booteigenaren

- Door meer wisseling van eigenaren tweedehands en door (wat) meer verkoop van nieuwe boten is er wel een nieuwe gebruikersgroep ontstaan. Deze toestroom is groter dan in andere jaren.
 - De gemiddelde leeftijd van de nieuwe eigenaren is lager dan in andere jaren. Daarmee is er sprake van een verjonging van de gebruikers. Zowel nieuwe boten als aangekochte tweede hands boten zorgen voor een verjonging van de gebruikers. De gemiddelde leeftijd in de analyse daalde in de loop van 2020 met ca. 1 jaar (terwijl mensen gemiddeld wel een jaar ouder worden).
1. Onder de nieuw verzekerden heeft een aantal eigenaren aangegeven nog geen schadevrije jaren te hebben opgebouwd met deze of een andere verzekerde boot. Deze zouden kunnen worden getypeerd als volledige nieuwe gebruikers.
 2. Vanuit de vooronderstelling dat 2020 per saldo net zo veel vaardagen kende als andere jaren (minder in het voorjaar, meer in de zomer) lijkt ook het gemiddelde schadepatroon gelijk gebleven. Onervarenheid heeft niet geleid tot meer schade aan boten.

2020 was ook voor bootverzekeringen een bijzonder jaar. Op basis van analyses samen met Nationale Nederlanden schatten wij in dat de vloot met maximaal 1% is gegroeid in 2020. Wel is er sprake van verschuiving door verkoop tweedehands. Dat leverde nieuwe watersporters op, die gemiddeld jonger zijn. Zij laten de gemiddelde leeftijd van booteigenaren dalen, positief met het oog op vergrijzing.

Resultaten regionaal onderzoek Zeeland

Campagne Rondvraag Zeeland

Om deelnemers te werven voor het onderzoek werd een media campagne opgestart. Er werden posters en flyers gedrukt en verspreid naar de recreatielocaties aan het water. Daarnaast werd via diverse social media kanalen opgeroepen tot deelname. Er werden campagneposts voorbereid en via Facebook, Twitter en Instagram verspreid.

Respons Rondvraag Zeeland ruim 500 respondenten

De campagne ging in de derde week van juli van start en liep door tot eind september. In die periode konden mensen deelnemen. De online enquête werd door 502 personen correct ingevuld. Het aantal afhakers tijdens het invullen bleef beperkt, ondanks de lengte van de vragenlijst. Blijkbaar was er voldoende interesse en waren de vragen 'leuk genoeg'.

Veel respondenten uit de regio

Personen die de vragenlijst hebben ingevuld komen uit bijna iedere Nederlandse provincie, maar Zeeland en de buurprovincies Noord-Brabant en Zuid-Holland staken er met kop en schouders bovenuit als belangrijkste herkomstprovincies. Bovendien namen ook enkele Belgen en Duitsers deel aan het onderzoek. De meeste respondenten bezoeken Zeeland regelmatig; slechts 13 respondenten geven aan dit jaar pas voor het eerst in Zeeland te zijn geweest. Verder zien we een gelijke verdeling tussen het aantal overnachtingen op het land en op het water (booteigenaren sliepen veelal op een eigen boot). Nieuwe bezoekers van Zeeland sliepen bijna allemaal op een eigen boot. Tenslotte zijn er relatief weinig gasten die voor vakantie of dagtocht komen en die niet uit de regio komen. Veel mensen zijn dus goed bekend met de regio, het waterrecreatiegebied en haar mogelijkheden.

Favoriete omgeving

De deelnemers houden van het strand, water, van boten en van natuur. Drukke omgevingen als een stad, festival of pretpark sluiten minder aan (mogelijk heeft dit een relatie met COVID).

Resultaten leefstijlen en vakantie voorkeuren

Leefstijl van de gebruikers Zeeland

In het onderzoek werd een verkorte versie van leefstijlbeschrijvingen uit de Leefstijlvinder opgenomen. Daarbij werd gevraagd op wie de deelnemer 'het meeste lijkt'.

Het water in Zeeland wordt bezocht door mensen die graag nieuwe dingen leren (cultureel of in de natuur), van gezelligheid houden met vrienden en familie, of die graag avontuurlijke en authentieke activiteiten ondernemen die bijdragen aan persoonlijke ontwikkeling.

Verschillen leefstijl per activiteit en ervaring

Opvallend was dat de meerderheid van de duikers zichzelf omschrijven als mensen die graag nieuwe dingen leren (cultureel of in de natuur). Na het strand bezoeken, was duiken de meest favoriete activiteit van deze groep. Hardwerkende en ambitieuze mensen die van luxe en comfort houden én mensen die wel van een feestje houden, gingen graag suppen, wakeboarden en sloepvaren.

Nieuwe bezoekers waren veelal mensen die van gezelligheid met vrienden en familie houden, en mensen die wat avontuurlijker zijn aangelegd.

Normaal vakantiegedrag en ideale vakantie omgeving

Voor bijna 40% van de gebruikers is Nederland de favoriete vakantiebestemming. Zuid-Europa en de rest van de wereld zijn voor een grote groep ook favoriet. Opvallend is dat de groep die aangeeft de buurlanden en Frankrijk als favoriet te hebben een stuk kleiner is (slechts 13%), terwijl dit voor Nederland de belangrijkste bestemmingen zijn. Mensen in Zeeland houden kennelijk van strand en water, in Nederland of in de zon.

Mensen die meestal kiezen voor een vakantie in Nederland, houden van de natuur en van mensen. Ze zetten zich graag in voor anderen en brengen veel tijd door met vrienden en familie en houden wel van een feestje. Mensen die meestal naar het buitenland gaan zijn de harde ambitieuze werkers die houden van een actieve vakantie, maar wel met de nodige luxe, mensen die graag nieuwe (culturele) dingen leren en mensen die van avontuur houden.

Mensen die jaarlijks naar het buitenland op vakantie gaan maar dit jaar toch voor Nederland kozen geven vaak aan Nederland als favoriete vakantiebestemming te hebben. Bovendien denkt de meerderheid van deze groep voortaan vaker naar Zeeland te komen.

Voor het eerst op vakantie in Zeeland

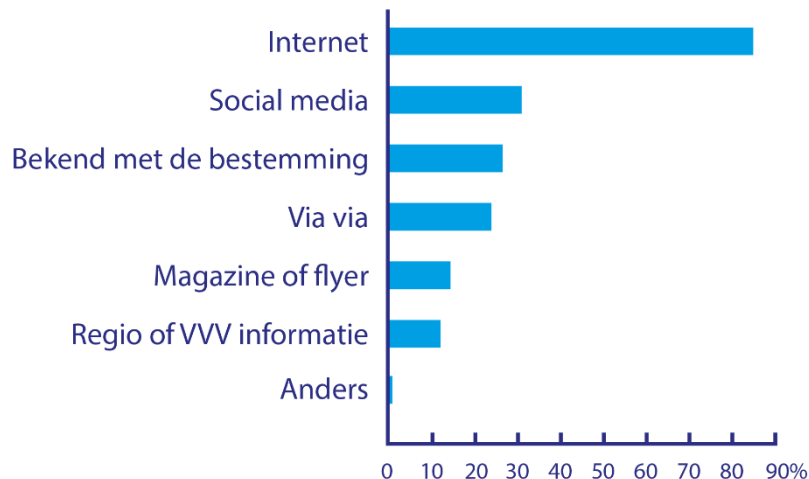
Nederlanders die dit jaar voor het eerst in Zeeland op vakantie zijn geweest herkennen zicht in meerdere leefstijlen. Zeeland is dus voor een breed publiek een alternatieve bestemming gebleken.

Blijkbaar zagen veel bezoekers voor 2020 Zeeland niet per se als een zomervakantiebestemming, al komen ze wel graag in Zeeland. Voor een deel van de respondenten lijkt het imago van Zeeland als zomervakantiebestemming dit jaar een positieve draai te hebben gekregen: vaste bezoekers zijn Zeeland meer gaan zien als een geschikte zomervakantiebestemming.

Resultaten, oriëntatie op gebied en routes

Hoe krijg je informatie over een gebied?

Nagenoeg alle deelnemers verzamelen bestemmingsinformatie via internet. Social media en kennis van familie/vrienden/collega's (via via) worden ook door de meeste respondenten gebruikt als informatiebron. Magazines en flyers zijn minder belangrijk. Verder waren veel mensen ook al bekend met de bestemming.

Oriëntatie van vaarroute

Waterrecreanten gebruiken verschillende soorten informatiebronnen om vaarroutes te bepalen. Het grote aantal bezoekers die al bekend waren in Zeeland zorgt er voor dat veel mensen hun weg kennen of zo maar wat rond varen. Als ondersteuning gebruiken mensen op een zeilboot, motorboot of sloep opvallend graag een kaart op papier. Daarnaast worden apps op de telefoon gebruikt. Onduidelijk is of dit recreatieve apps zijn, of juist nautische kaartenapps of Google maps als hulpmiddel. De voorbereiding wordt veelal thuis via de PC of smartphone gedaan. Bootvaarders houden er kennelijk van om een duidelijke vaarroute te bepalen, ofwel vooraf, ofwel tijdens het varen.

Qua routebepaling zijn kanoërs en suppers duidelijk minder van de planning: bijna niemand gebruikt een app of een kaart op papier als hulpmiddel.

Bepalen van wandel- en fietsroute

Veel mensen waren al bekend met Zeeland, dus bijna de helft geeft aan al verschillende fiets- of wandelroutes te kennen. Er zijn ook een aantal mensen die maar wat rond gaan, ongeveer een kwart. Datzelfde aantal geeft aan routes online op te zoeken, ofwel op de telefoon, ofwel vooraf thuis op de pc. Het gebruiken van een app of een kaart op papier komt wat minder vaak in het onderzoek terug.

Nieuwe bezoekers gebruiken het liefst een app om routes te bepalen. Ook gebruiken ze een kaart op papier of zoeken ze routes online op (via hun telefoon of vooraf thuis op de pc). De informatiebehoefte van nieuwe gebruikers is daarmee niet anders dan van bestaande gebruikers.

Resultaten, activiteiten, wat, wanneer en waar?

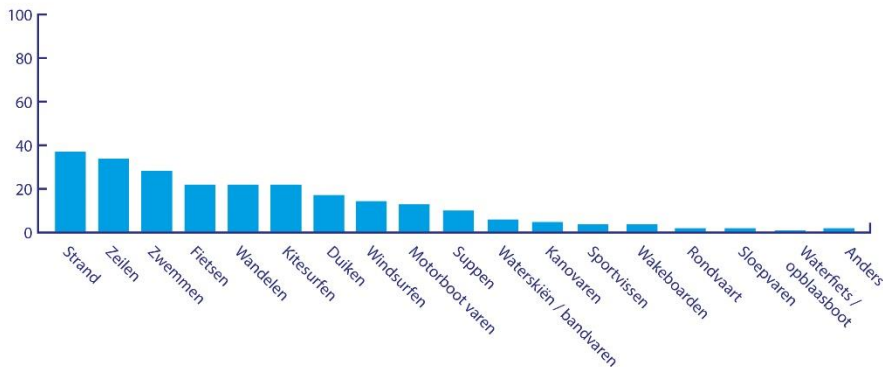
Wat hebben ze gedaan?

Het strand bezoeken (vaak in combinatie met zwemmen) is de belangrijkste activiteit onder deelnemers aan het onderzoek. Gemiddeld doen mensen minimaal 2 activiteiten, Veel mensen geven aan meerdere activiteiten te doen. Zeilen is van de waterrecreatie het meest voorkomt, daarna kitesurfen, duiken, windsurfen, motorbootvaren en suppen.

Hoe vaak doen ze een activiteit gemiddeld?

- Suppen: meeste mensen doen dat wel vaker (in Zeeland), relatief veel nieuwe gebruikers (in Zeeland)
- Kanovaren wordt niet zo veel gedaan, de meeste mensen doen het wel vaker, maar ook nieuwe gebruikers komen in het onderzoek terug
- Zeilen: meeste mensen zeilen regelmatig, vaak in Zeeland. Toch zijn er ook mensen die voor het eerst zeilen of voor het eerst in Zeeland zeilen,
- Sloepvaren, motorboot en speedboot varen wordt wat minder gedaan in Zeeland. Er zijn wel relatief veel nieuwe gebruikers met deze activiteit
- Kitesurfen wordt veel gedaan, de meeste mensen doen het vaak in Zeeland. Hetzelfde geldt voor windsurfen
- Waterskiën en wakeboarden is geen grote activiteit in Zeeland, er zijn wel nieuwe gebruikers (in Zeeland)
- Duiken komt veel voor, meeste doen dit regelmatig in Zeeland, geen nieuwe gebruikers

Interessant dat bij kanovaren, zeilen, kitesurfen en met name duiken relatief veel mensen aangeven deze sport dit jaar vaker te zijn gaan doen.

ACTIVITEITEN	GEBIEDEN										Participatie %
	Jumeer	Gooimeer	Eemmeer	Nijkker-nauw	Nulder-nauw	Wolder-wijd	Veluwe-meer	Dronter-meer	Vosse-meer	Ketel-meer	
Strand	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Zwemmen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Windsurfen	X	X	X	X	X	X	X				
Kitesurfen		X			X						
Fietsen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Wandelen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Suppen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Kanovaren	X	X	X	X		X	X	X		X	
Sloepvaren	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
Motorboot varen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Waterskiën of bandvaren	X	X	X	X	X						
Wakeboarden						X		X			
Zeilen	X		X	X	X	X	X		X	X	
Waterfiets of opblaasboot						X					
Sportvissen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	

Als we de activiteiten én de gebruikte voorzieningen combineren blijkt bijna iedereen alles te gebruiken, dus ook jachthavens, aanlegplaatsen, steigers, horeca en eilanden worden gebruikt in combinatie met bijna alle activiteiten.

Instapactiviteiten

Suppen, zeilen, sloepvaren, kitesurfen, windsurfen en waterskiën zijn activiteiten die deze zomer nieuwe gebruikers opleverden. Daarnaast was er een groep die deze zelfde watersporten (plus wakeboarden en motorbootvaren) al eens ergens anders had gedaan, maar deze zomer pas voor het eerst in Zeeland. Mogelijk waren sommige van deze respondenten ook first time users. Het is dus niet zo dat er specifieke waterrecreatievormen zijn die voor veel mensen 'de instroom naar de waterrecreatie betekenen'. Meerdere activiteiten zorgen ieder voor een eigen instroom.

First time users: gebieden en overnachtingsplaatsen

Wat betreft de totale verdeling van de gebieden, werden de Oosterschelde, de Noordzee, de Grevelingen en het Veerse Meer het vaakst bezocht. First time users bezochten dezelfde gebieden. Het onderzoek vroeg naar de activiteiten en de gebieden. Veel mensen combineren het strand met andere activiteiten. Dat geldt ook voor nieuwe gebruikers van een vorm van waterrecreatie. Daardoor is minder specifiek te maken in welke gebieden de meeste instap waterrecreatie plaatsvond. Het lijkt er op dat Grevelingen en Veerse Meer voor deze groepen en activiteiten het belangrijkste zijn. Nieuwe gebruikers komen voor een dagtocht of slapen ergens 'aan land'. Bestaande gebruikers slapen veel vaker aan boord.

- Suppen wordt gedaan door bewoners en bezoekers
- Kanovaren wordt veel gedaan door mensen op vakantieparken
- Sloepvaarders overnachten veelal ook op vakantieparken en in hotels
- Kitesurfers zijn vooral bewoners uit de regio
- Windsurfen en waterskiën en wakeboarden zijn ook vaak regionale bewoners, maar ook wel wat gasten van vakantieparken of vakantiewoningen.

Bezit of gebruik

Het merendeel van de zeilers bezoekt Zeeland regelmatig om te zeilen met een eigen zeiljacht of open zeilboot (overduidelijk merendeel eigen zeiljacht). Qua leefstijl zijn deze zeilboot/zeiljacht bezitters best verschillend, al beschrijft de meerderheid zich toch als personen die ervan houden om in de natuur te zijn, om nieuwe (culturele en authentieke) dingen te leren en om tijd door te brengen met familie en vrienden.

Wat betreft de respondenten die deze zomer met een sloep, motorboot of speedboot zijn gaan varen in Zeeland, heeft de meerderheid een eigen motorboot of motorjacht. De meeste sloepen daarentegen werden gehuurd: er waren slechts 2 mensen met een eigen sloep. Een boot lenen was niet zo populair, in totaal hebben slechts 5 mensen een boot geleend. Met iemand anders meevaren werd wel iets vaker gedaan. In relatie tot het contextonderzoek onder jachthavens in heel Nederland, valt een deel van deze uitkomsten op. Het contextonderzoek wekte namelijk de indruk dat een boot huren, lenen of meevaren met iemand anders deze zomer relatief vaak voorkwam.

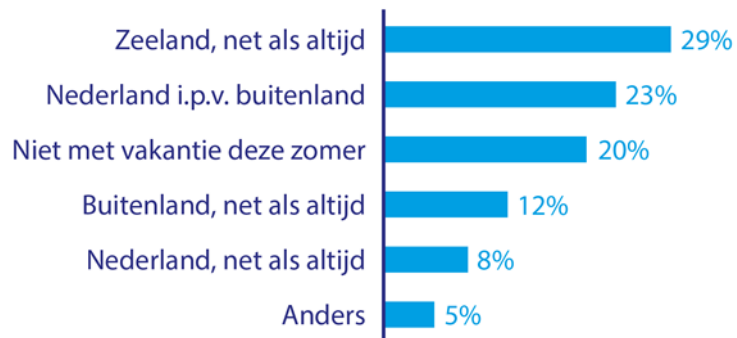
Nieuwe gebruikers: Mensen die voor het allereerst hebben gezeild, voeren bijna allemaal met iemand mee. Mensen die voor het allereerst met een motorboot of sloep hebben gevaren, hebben bijna allemaal gehuurd, slechts 1 respondent had een eigen boot (sloep). Mensen gaan om nieuwe dingen te leren vooral zeilen. De sloep of motorboot daarentegen sluit meer aan bij gezelschap en vrienden. Nieuwe gebruikers stromen in via huren en lenen. Dit is een kans.

Waar gaan ze deze zomer met vakantie?

Meer dan de helft van de respondenten koos dit jaar voor een zomervakantie in Nederland. Van deze groep, kiest de meerderheid altijd voor een zomervakantie in Nederland. Favoriete activiteiten van beide groepen waren deze zomer zeilen en het strand bezoeken.

Verder was er een groep die net als andere jaren ook dit jaar naar het buitenland op vakantie is geweest. Deze mensen wonen bijna allemaal in of nabij Zeeland of hebben de regio bezocht tijdens een dagtocht.

Ten opzichte van de andere gebieden die zijn onderzocht is het percentage mensen dat aangeeft altijd naar Zeeland te gaan groot. Ook de andere respondenten kennen Zeeland goed en komen, dit jaar misschien nog wat vaker. Zeeland heeft dus een grote schare trouwe fans die ook in 2020 Zeeland bezochten of hun korte vakantie of dagtocht verruilden voor een vakantie.

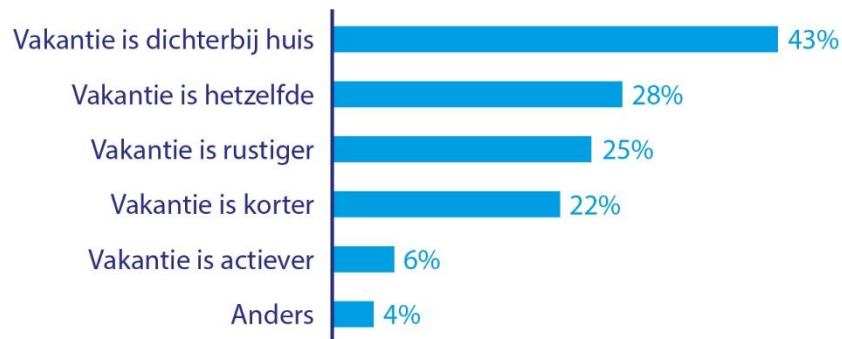
2020 jaar van de verandering?

Maar liefst 83% van de deelnemers geeft aan voortaan vaker naar Zeeland te komen. Anderen geven aan hier niet vaker te komen omdat ze in de buurt wonen en al heel vaak komen. De vakantie in Zeeland bevalt dus goed of is steeds al goed bevallen.

Om te stimuleren dat ze nóg vaker komen, zien bezoekers graag meer kitespots, meer camperplaatsen (zowel op de Brouwersdam als Grevelingen), goed ontwikkelde duiklocaties (goede bereikbaarheid van de waterkant + voorzieningen) en met name betere bereikbaarheid over de weg (bijv. dubbelbaans N-wegen/snelwegen). De behoeften en verbeteringen zijn dezelfde voor de vaste bezoekers als voor de '2020-bezoekers'.

Nieuwe bezoekers in Zeeland

Van de respondenten die dit jaar voor het eerst Zeeland hebben bezocht, is er slechts 1 iemand die na dit bezoek verwacht voortaan niet vaker naar Zeeland te zullen komen. De reden die hiervoor wordt genoemd is het weer. De overige respondenten denken allemaal dat ze voortaan vaker naar Zeeland zullen gaan. Voor zover nu te beoordelen kan 2020 dus zorgen voor extra populariteit van Zeeland

Resultaten, de ideale vakantie-omgeving

Ideale vakantie omgeving

We willen achterhalen in hoeverre een vakantie-omgeving als Zeeland in principe geschikt zou zijn als ideale vakantie-omgeving voor respondenten, los van Corona of de bijzondere omstandigheden in seizoen 2020. er werd gevraagd naar de ideale vakantie-omgeving. In potentie sluit de sfeer en het aanbod van Zeeland aan bij de ideale omgeving. Dat geldt voor zowel de nieuwe als voor de meer bekende gebruikers van het gebied.

Verrassend veel mensen zeggen **watersport** dit jaar te hebben (her)ontdekt door Corona. Met name **kitesurfen, suppen en zeilen**. Ook fietsen en wandelen wordt erg vaak genoemd. Bijna een kwart koos voor een vakantie in Nederland in plaats van het buitenland in 2020.

Stellingen over de toekomst

Met stellingen werd de stemming gepeild die een indruk geeft van de toekomstwensen van gebruikers van het gebied. Deelnemers konden met 1 tot 5 'duimpjes' hun waardering geven. Vier of vijf duimpjes is positief.

"Ik kom vanaf nu vaker naar het water" 59% >

De overduidelijke meerderheid verwacht voortaan vaker naar het water te komen. Qua leefstijl zijn dit met name mensen die ervan houden om nieuwe culturele dingen te ontdekken en mensen die hun vrije tijd graag met vrienden en familie doorbrengen. Het betreft veel inwoners die vlakbij wonen. Mensen die denken voortaan niet vaker naar het water te komen zijn ook met name inwoners. Een reden hiervoor is waarschijnlijk omdat ze al vaak genoeg aan het water komen.

"Ik heb Nederland dit jaar herontdekt" 23% >

Nederland of Zeeland is als bestemming niet opnieuw ontdekt. Eigenlijk was er al veel waardering. Toch geven deze mensen wel aan dat ze denken voortaan vaker naar Zeeland te komen.

"Ik vind die 1,5 meter eigenlijk best fijn" 37% >

Er is een gemiddelde beoordeling, sommige mensen vinden het fijn, anderen weer niet. Het zal geen grote verandering van de beleving opleveren.

"Het nieuwe normaal met reservering is best fijn" 21% >

De reservering wordt niet gewaardeerd. Kennelijk missen mensen het spontane en hopen ze dat dat weer snel 'normaal' wordt.

"Ik wou dat ik een bootje had" 49% >

Niet echt een hoge score voor deze stelling. Dat komt omdat veel mensen al een boot hebben. De meeste mensen die zelf geen boot hebben (gebruikt) geven toch aan dat zij graag een bootje zouden hebben. Dat geldt voor mensen die een boot huurden, maar ook voor mensen die een heel andere activiteit op of aan het water deden. De boot blijft trekken....

Resultaten, voorzieningen en waardering

De kwaliteiten van Zeeland, wat vindt u goed...?

De kwaliteiten van Zeeland, specifiek...

Er zijn vragenlijsten afgenomen, interviews gehouden en er is met stakeholders doorgepraat over de eerste resultaten. Dit komt naar voren:

- De horeca in het gebied is goed, goed bereikbaar en in voldoende mate aanwezig
- De (dag)stranden zijn aantrekkelijk, goed gefaciliteerd en goed verzorgd
- De jachthavens worden als belangrijke kwaliteit genoemd. Er worden voor jachthavens weinig verbeterpunten aangedragen. Houden zo!
- De basisvoorzieningen met recreatiebetonning en aanlegsteigers geven tevredenheid. De basis is kennelijk op orde
- Kennelijk zijn er nog best veel mensen tevreden over de sanitaire voorzieningen. De sanitaire voorzieningen komen ook terug als verbeterpunt. Het is niet terug te halen of er voorzieningen op specifieke locaties wel goed scoren (stranden?) of niet goed scoren (eilanden?)
- Ondanks dat er meerdere mensen zich zorgen maken over het 'volbouwen' van Zeeland, blijken mensen toch best tevreden over de huidige rust- en uitzichtplekken in de regio
- Routes over het water en routes over het land worden ongeveer gelijk beoordeeld, niet heel goed maar ook niet slecht
- Informatie online en op locatie wordt minder goed beoordeeld. Dit sluit aan bij genoemde verbeterpunten bij de open vragen. Hier zit dus ruimte voor verbetering
- Het huuraanbod bootjes en planken scoort ook relatief laag, grote drukte dit jaar leidde waarschijnlijk tot een tekort aan verhuurmateriaal
- Tenslotte zijn mensen best tevreden over de uitstraling van huidige duiklocaties en kitesurfplekken.

Stranden, havens, aanlegvoorzieningen en horeca worden goed beoordeeld. De basis is op orde. Huuraanbod en informatievoorzieningen worden minder goed beoordeeld. Voor nieuwe gebruikers zijn juist deze voorzieningen essentieel.

Wat vindt u minder goed, wat kan beter....

Nieuwe gebruikers zien de kwaliteiten van Zeeland nog beter en zijn over het algemeen positiever over de voorzieningen. Als er al verbeterpunten waren zijn deze minder negatief en minder fel in hun beschrijving. Bestaande gebruikers komen al langer, zijn de kwaliteit gewend en focussen meer op de verbeterpunten.

Verbeterpunten uitgewerkt

Veel deelnemers aan het onderzoek hebben een toelichting gegeven en zo de verbeterpunten concreet gemaakt:

- De sanitaire voorzieningen kunnen beter. Ze worden gemist of ze worden (te) slecht onderhouden of schoongemaakt. Specifieke opmerkingen zijn gemaakt over de voorzieningen op eilanden (Grevelingen Veerse Meer).
- De capaciteit van de vrije aanlegplaatsen en moorings is te beperkt. Dit geldt voor alle deelgebieden, met name de Oosterschelde wordt vaak genoemd, maar ook aan en nabij het Veerse Meer (Strandje Veere, Vrouwenpolder, haven Kamperland). Bovendien mag er meer toezicht komen op 'langliggers': mensen die aanlegsteigers lang bezet houden
- Aanlegplaatsen bij horeca zijn gewenst. Plekken om even wat te drinken en een hapje te eten zorgen voor een bestemming, en daarmee voor een route. Met name aan de oostkant van de Grevelingen (bijv. bij de Werkhaven Bommeneede), aan de Noordzee (bijv. bij strand de Kaloot), maar ook aan het Veerse Meer mag meer horeca aan het water komen.
- Er is vraag naar (meertalige) informatievoorzieningen online en op locatie. Een centraal (online) platform met info over jachthavens (o.a. contact havenmeesters, horeca en verhuur, openingstijden) gecombineerd met informatie over water en aanlegplaatsen wordt als suggestie genoemd.
- Het huuraanbod bootjes en planken kan beter, er is sprake van een tekort in het aanbod, over de kwaliteit van het aanbod zelf worden geen opmerkingen gemaakt.
- Er is een grote vraag naar meer kitesurfspots met (sanitaire) voorzieningen, met name aan de oostkant van Zeeland, op de Oosterschelde, op de Westerschelde en op het binnenwater.
- Duikers zien graag meer goed ontwikkelde duikspots met sanitaire voorzieningen, drinkwater, vulautomaten voor zuurstofflessen, goede bereikbaarheid van de waterkant (bijv. trappen) en parkeergelegenheid (+ parkeerhandhaving) op loopafstand; een aantal parkeerplaatsen liggen nu te ver weg van de duikplekken (bijv. het Koepeltje)
- Tenslotte benoemen ongeveer 40 respondenten letterlijk dat het te vol wordt in Zeeland; te veel mensen en te veel bebouwing aan de kust. Hierdoor verdwijnen rust en natuur: Rust en natuur zijn vaak bezoekmotieven.

Specifieke en bijzondere onderzoeksresultaten

Op basis van de tussentijdse bespreking zijn er enkele specifieke vragen naar voren gekomen over de soorten gebruikers en hun wensen. Deze zijn nader geanalyseerd voor extra inzicht in de resultaten. Het volgende valt op:

- Naast Zeeuwen, voelen mensen uit Noord-Brabant, Zuid-Holland en België zich kennelijk ook als onderdeel/inwoner van de regio Zeeland. Deze mensen hebben niet het gevoel te gast te zijn in Zeeland. Het zijn dus niet in alle gevallen bewoners. Veel mensen voelen zich thuis in Zeeland, ook al zijn ze 'te gast'.
- Enkele activiteiten (suppen, zeilen, kitesurfen, windsurfen en waterskiën) leverden dit jaar gebruikers op. Deze activiteiten werden ook gedaan door mensen die dit voor het eerst deden in Zeeland. Dat geldt ook voor kanovaren, sloep/motorboot varen en wakeboarden.
- Gemiddeld vindt 30,5% dat de sanitaire voorzieningen in Zeeland beter kunnen. De vraag naar beter sanitair is gekoppeld aan bijna alle activiteiten, bijna alle ervaringsniveaus en bijna alle soorten boten. Daarmee wordt sanitair gezien als een essentiële basisvoorziening voor iedereen. Wel valt op dat met name veel kitesurfers en duikers graag meer basisvoorzieningen (waaronder sanitair) zien op bijna alle kitesurf- en duiklocaties.
- Drukke wordt zowel op het water als op het land ervaren tijdens bijna alle activiteiten en met name in de 4 populairste gebieden: Grevelingen, Noordzee, Oosterschelde en Veerse Meer. Op het water geven dit jaar kitesurfers, windsurfers en duikers aan zorgen te hebben over. Het geldt ook voor de sluisen. Op het land zijn er zorgen over drukke op stranden, op toegangswegen naar Zeeland, in steden/dorpen en een enkeling heeft het over drukke fietsroutes.
- Mensen die de bereikbaarheid van de waterkant slecht vinden (te weinig aanlegsteigers, vanaf het water gezien) zijn in alle gebieden geweest, maar het vaakst op de Noordzee, Grevelingen, Oosterschelde en het Veerse Meer.

Drukbeeld en drukte op het water

Er zijn bij de open vragen meerdere opmerkingen gemaakt over de gewenste balans in Zeeland qua drukte. Deze opmerkingen kwamen zowel van de inwoners als van de vaste bezoekers. Mensen maken zich zorgen over de toenemende drukte en soms ook het daarbij horende 'volbouwen van de kust'. Deze algemene indruk is niet echt gekoppeld aan drukte op het water, zo blijkt uit de antwoorden op open vragen.

Ruimte op het water en ruimte aan het binnenwater bieden vaak extra capaciteit en zijn daarmee een optie voor groei en spreiding. Voor specifieke activiteiten wordt gevraagd om meer locaties (kitesurfen). Voor nieuwe vormen van waterrecreatie zoals SUPpen wordt gezocht naar betere opstapmogelijkheden en bereikbare oevers. Het binnenwater van Zeeland biedt kansen om de drukte te spreiden.

Op herhaling in Zeeland

Een deel van de respondenten is 'op herhaling' in Zeeland. Zij kwamen eerder al met hun ouders of komen jaarlijks naar Zeeland voor dagtochten en korte vakanties. Dat geldt voor zowel watersporters met eigen boten als mensen die kleine watersport beoefenen. Dit zijn geen nieuwe gebruikers, maar wel veel intensievere gebruikers. Deze doelgroep optimaal bedienen door in te spelen op hun wensen (bereikbare waterkant, startlocaties, havens gericht op gezinnen, eilanden met goede voorzieningen) zorgt voor een verbreding van het seizoen en verbreding van de vaste doelgroep van Zeeland.

Uitbreiding sanitair en aanlegplaatsen

In enkele interviews met respondenten is doorgevraagd over de gewenste uitbreiding van sanitair en aanlegplaatsen. Daaruit bleek dat er geen specifiek gebied is waar deze wens wel of niet aanwezig is. Voor de Oosterschelde waren aanlegplaatsen en moorings wel specifiek genoemd, maar kwaliteitsverbetering en uitbreiding van sanitair speelde bij de eilanden in de Grevelingen en het Veerse Meer, maar ook bij de duikstekken aan de Oosterschelde.

RondvraagRandmeren.com

Vanaf medio juli tot eind augustus werd er een soortgelijk onderzoek gedaan in de regio Randmeren in opdracht van de Stichting Gastvrije Randmeren. Via flyers en online posts en met medewerking van de havens en eilandbeheerders werd respons gestimuleerd. Bijna 300 mensen namen deel.

(Opvallende) verschillen ten opzichte van de andere regio's zijn:

- Zeilen kwam uit het onderzoek naar voren als de belangrijkste activiteit. Meer nog dan in andere regio's waren het 'varende waterrecreanten' die deelnamen aan het onderzoek. Motorbootvaren en sloepvaren zijn ook op de Randmeren belangrijke activiteiten.
- Mede daarom wordt 'de boot' als ideale vakantie-omgeving benoemd.
- Veel gebruikers van de Randmeren komen uit de regio en kennen de regio. Zij varen minder dan elders bewust 'een route' maar gaan vooral wat rond.
- De aanlegeilanden in de Randmeren vormen de belangrijkste kwaliteit van het gebied en worden zeer gewaardeerd. Ze zijn een bestemming, maar bepalen ook de route (Rondje eiland).
- Sanitaire voorzieningen zijn net iets meer dan in andere regio's het aandachtspunt. Bovendien is (gebrek aan) vuilafvoer een belangrijk verbeterpunt.
- Verdere versterking van het gebied voor nieuwe gebruikers zit met name in het benadrukken van de korte afstanden tussen plaatsen en eilanden, zodat voor dagtochten en vakanties 'eilandhoppen' mogelijk wordt.

RondvraagNoordHolland.com

Direct na het hoogseizoen, eind augustus, is in Noord-Holland een soortgelijk onderzoek gestart, ondersteund door een online campagne van bestemming marketing organisaties en vaarwegbeheerders. Ruim 300 respondenten namen deel.

(Opvallende) verschillen ten opzichte van de andere regio's zijn:

- De sloep is veruit het favoriete vaartuig in Noord-Holland, met bijna 40% deelname. Daarnaast worden veel motorboten gebruikt.
- Na het varen (zeil of motorboot) is Suppen de belangrijkste activiteit die mensen beoefenen.
- Nog meer dan in andere regio's komen de gebruikers vanuit de regio.
- Vaak worden routes op de sup, in de sloep of met de kano gemaakt vanuit huis. Veel woningen liggen dus kennelijk direct bij water.
- In Noord-Holland kozen relatief veel respondenten voor een vakantie in Nederland in plaats van daarbuiten.
- Opvallend is de favoriete vakantie-omgeving. In andere regio's is dat een boot of de waterkant, Noord-Hollandse waterrecreanten kiezen voor een luxe huis.
- De kleine vaarwegen die Noord-Holland anders maken dan andere gebieden worden goed gewaardeerd.
- De bereikbaarheid van de waterkant is een belangrijk verbeterpunt, veel meer dan in andere regio's. Dat geldt voor de aanlegsteigers.

